

FESTES
FALLES

JUNY

SARAGONA

1.2
1.14)
136
FES

BANCO DE VIZCAYA

CAPITAL: 100.000.000 DE PESSETES

CAIXA D'ESTALVIS AMB GUARDIOLA

Sucursal: Méndez Núñez, 12 - Agència Urbana: Galan, 6 (darré Príet)
TARRAGONA

TOTES LES OPERACIONS BANCÀRIES

Programa oficial

de les

Festes

que se celebraran durant els dies
20, 21, 22, 23 i 24 de
juny del 1936

Tarragona

IMP. RENAISSANCE
Rambla 14 d'abril, 94
Tarragona

Presentació

Tarragona es disposa a celebrar amb l'esplendorositat acostumada, les seves festes de juny de l'any 1936.

Les festes ciutadanes, si tenen un pregon sentit popular i si, per la seva especial naturalesa, assoleixen atraure l'atenció de les localitats veïnes i provocar l'afluència de considerable contingent de forasters, representen un veritable esdeveniment i es converteixen en una nova i important fase de les activitats ciutadanes. I no certament de les menys productives, car moral i materialment proporciona a la població grans beneficis.

Els editors d'aquest fascicle, que ja d'anys han dedicat a les festes tradicionals i populars de Tarragona l'atenció que mereixien, ha cregut que enguany les festes de juny havien de tenir també el seu corresponent fascicle explicatiu, que serveixi als tarragonins per a recordar-los la gran conveniència que aquestes i altres festes es celebrin en bé dels interessos ciutadans; i als forans, per tal de donar-los una idea sempre interessant, de com van nàixer les festes de les pires a Tarragona, allò que han estat fins ara i el que seran, probablement les que en escriure aquestes ratlles ens disposem a celebrar amb tot entusiasme.

No forem sincers, però, si no reconeguéssim que, en editar aquest fascicle, ens guia encara un altre afany: el d'assenyalar en forma digna i fidel, el desenvolupament magnífic assolit en els darrers anys pel comerç local, pel que fa a la modernització de les seves normes mercantils, ensems que dels seus establiments, que ja avui són, per regla general, models de bon gust, de concepció artística i de tracte exquisit per al públic.

Resulta això tan important, tan necessari en tota urbs que aspiri, com aspira Tarragona, a viure en una època de franc renaixement, que si se'n prescindís, fóra inútil que tractéssim d'atraure l'atenció comarcal amb unes festes que sempre resultarien grises i sense vibració optimista en mancar-los aquest ambient propici d'una ciutat neta, riallera, activa, guarnida amb la magnificència dels seus bells i moderns establiments comercials.

Queda clarament expressat el motiu de la present publicació, de vida fins a cert punt efimera, però que aspira a produir uns efectes duradors en la consciència de propis i estranys.

En la dels primers en forma d'estímul, per a perseverar en l'organització d'aquestes i tota altra mena de festes anyals, demostratives de la vitalitat i de l'optimisme que ha substituït de fa pocs anys, l'antiga i tradicional passivitat tarragonina. En la dels segons, en forma d'una pregonada admiració envers les nostres festes populars i també envers tots aquells valors del nostre imparcionable patrimoni arqueològic-artístic i paisatgístic que formen el marc ideal i únic, de les grans festivitats tarragonines.

Als uns i als altres, el nostre més cordial salut, que fem extensiu a les autoritats populars tarragonines, representants legítimes del sentiment popular del qual formem part i al qual ens consagrem en cos i ànima.

ELS EDITORS.

UNES PREGUNTES

Per al gran capitalista:

Té vostè la seguretat de que el seu capital és indestructible?

Poderoses cases han vingut a menys. Com queden els descendents?

Per a l'home de negocis:

No admet vostè la possibilitat d'equivocar-se en algun pla financer?

Veu vostè completament assegurat el pervindre dels seus descendents?

Per al treballador intel·lectual o manual:

Està vostè segur de que mai podrà faltar-li treball reproductiu?

No tem vostè el que una enfermetat li dificulti el treballar?

Per a l'obrer sociatari:

Li és prou a vostè per al seu pervindre i el dels seus fills la llei de Retirs obrers?

Té vostè la seguretat de que no necessitarà més auxilis per a la vellesa?

Per a tots:

Aprècia vostè bé la diferència que existeix entre el diner que es col·loca en una guardiola o en una llibreta d'estalvi a disposició del titular i el que es destina a formar una pensió vitalícia per a cobrar la renda d'un capital que no es pot malgastar?

“Los Previsores del Porvenir”

Demandi detalls al Representant: Mèndez Núñez, 6

Taller de construcció
i reparació de Mobles

de

Facund Andreu

Julià Nougués, 28

TARRAGONA

"Gran Bazar Alemán"

El nou 0'95

Rambla 14 d'abril, 61

TARRAGONA

Especialitat en objectes per a regals

Consulti preus sense compromís

Sempre les darreres novetats

La casa que ven més barat

Breu historial de les Pires romanes de Tarragona

Aquest any de 1936, és el quart que Tarragona celebra en les darreries del mes de juny, la popular festa del foc, naturalitzada entre nosaltres amb el nom de festa de les pires romanes. (1)

Anant dedicat íntegrament aquest fascicle a l'esmentat esdeveniment, no sembla balder, ans ben al contrari, fer un breu historial d'allò que fou realitzat en anys anteriors, permetent seguir l'evolució feta per les pires tarragonines i establir les oportunes comparances.

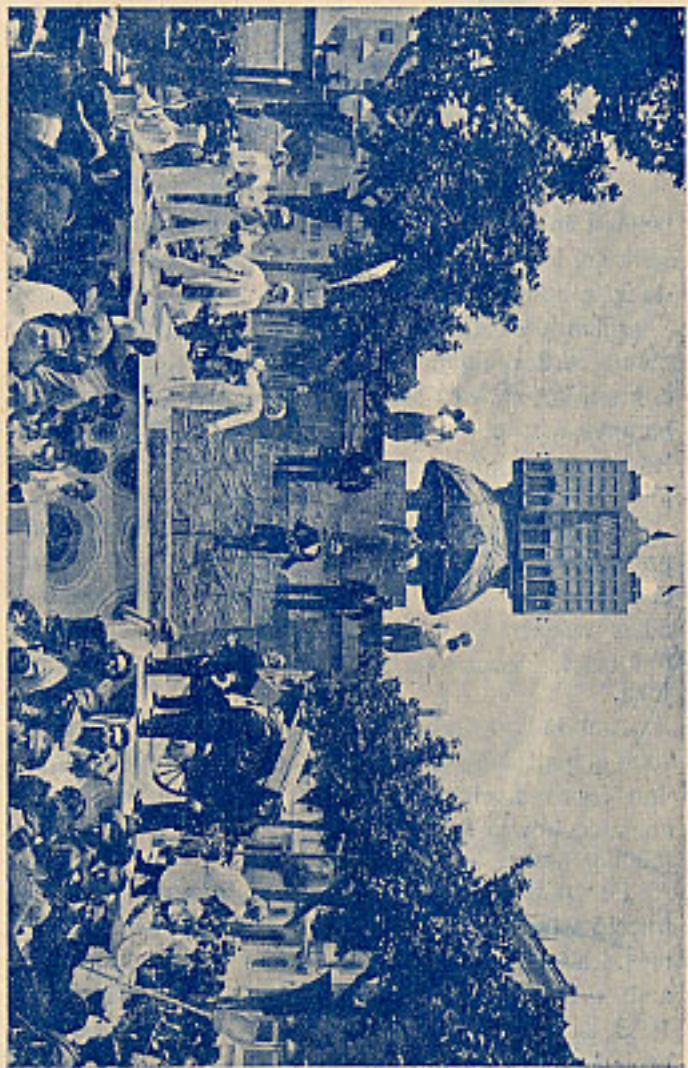
Fou l'any 1933 quan, per lleable iniciativa d'un grup de valencians residents a Tarragona, es pensà en convertir en una manifestació artística a l'estil de les falles valencianes i de les fogueres d'Alacant, les típiques foguerades tarragonines de la vetlla de Sant Joan.

Amb la cooperació de diversos elements locals i sota el patrocini de l'Ajuntament foren organitzades unes festes el principal al·licient de les quals fou la construcció a la Rambla del 14 d'abril, d'una falla monumental.

Per mitjà d'un concurs, fou adjudicada la construcció a l'artista valencià Adolf Ariño un dels mestres més destacats de l'art faller. I tots recordem encara amb satisfacció aquella grandiosa obra seva de l'any 1933 en que satiritzava en forma encertadíssima el projecte de l'Estació Central.

L'estil d'aquella primera pira tarragonina, responia al de la típica falla valenciana i durant els dies que va poder ésser admirada, desvetllà la més gran curiositat entre els tarragonins.

(1) Es entés anotar que quant neix hi ha encara qui discuteix la propietat del nom «pira», els carriplers valencians l'empren ja correntment en referir-se a les falles.

Primera falla construïda a Tarragona per l'artista Adolf Ariño, l'any 1933.

Com a obra d'Art era ben notable per l'encertada composició, per les seves belles proporcions i l'efecte monumental del seu conjunt.

Tan gran fou l'èxit d'aquell primer intent i tan ben rebut fou pel veïnat, que pocs mesos després de passades les festes, es començaren a constituir algunes comissions de barri per tal d'organitzar les pires de l'any següent.

Fou llavors quan es concebí la idea que l'any 1934 les pires que es construïssin, separant-se de l'estil característic de la falla valenciana, ben difícil sinò impossible de superar per raons de caràcter psicològic-popular i artístic, adoptessin un caire nou, mitjançant el qual, sense deixar de conrear la nota satírica, s'inspiressin en les normes de l'art romà, de tan arrelada tradició a casa nostra.

El primer intent d'aquest gènere, fou la pira romana de caire netament artístic i marcadament monumental, construïda per Adolf Ariño a la Rambla del 14 d'abril d'aquell any.

Amb tot i presentar l'obra alguns defectes d'execució, especialment en el seu imperfecte acabat, l'efecte del gran temple de pures línies clàssiques amb la gran quàdriga un xic arbitrària que el rematava, era magnífic.

Aquesta pira era d'unes proporcions extraordinàries no superades, ben segur, per les falles valencianes de més gran tamany.

En aquella ocasió, foren sis les pires construïdes.

Resultà molt bella i satíricament artística la que construïren els artistes valencians Canet i Raga a la plaça de Macià. El seu estil, com el de totes les altres exceptuant la de la Rambla i la de la plaça de Prim, fou el típic valencià. Satiritzava totes les manifestacions de l'amor, des dels primers temps fins al dia.

La pira de la plaça de Prim consistia en un interessant caprici decoratiu a base de quatre olles monu-

La «pira romana» de l'any
1934 a la plaça de Prim.
Autor: Adolf Ariño.

Sabons i Lleixius

MUNTÉ

Comte de Rius, 11 - Telèfon 1354

TARRAGONA

XOCOLATES

SANS

són les millors

Fàbrica: Pin i Soler, 18

Despatx: Canyelles, 3

TARRAGONA

Perfumeria - Merceria

Casa POU

Flors artificials - Gèneres de punt - Ventalls
Mocadors - Juguines - Corones fúnebres
Especialitat en articles de Primera Comunió

Sucursal de la
"TEINTURERIE FRANÇAISE"
de Barcelona

Angel Guimerà, 13 TARRAGONA

Pau Olivé i Sanromà

Casa Blandinieres

Avinguda Ramon i Cajal, 9 al 13
TARRAGONA

Fàbrica de begudes
carbòniques esterilitzades

Dipòsit de les cerveses

"DAMM" i "MORITZ"

La «falla» de l'any 1934 a
la plaça de Francesc Macià
Autors: Canet i Raga.

La «pira romana» de Fany
1934 a la Rambla 14 d'abril.
Autor: Adelf Ariño.

Magatzems “Le Printemps”

Llaneria

Sederia

Novetats

Panyeria

Camiseria

Gèneres de punt

Angel Guimerà, 19 - Tarragona

Taller de Maquinària
i Fundició

Ramon Cañellas Solé

Engranatges tallats a màquina

Carrer de Francese Bastos - Telèfon 1822
Tarragona

Prou cabells blancs

Aquests desapareixen usant la
"LOCIÓ - QUINA - OBER"
PRODUCTE MERAVELLÓS

Donant-se una aplicació diària, els cabells blancs tornen
al seu primitiu color, els enforteix i fa desaparèixer la
caspa. No perjudica ni embruta. Fabricada especial i
exclusivament per a l'acreditada

Perfumeria "AL DIA"
ES VEN A DOJO

Per bones Colònies AL DIA - Per bons Extrets AL DIA
Per bons depilatoris AL DIA - Per bons Colorets AL DIA

Venda a dojo i embotellat

Es a dir: El millor del millor en perfumeria i A BON
PREU, ho trobareu

"AL DIA"

Rambla 14 d'abril, 40 - entresol : TARRAGONA

SASTRERIA
VILLASEVIL

Últimes novetats
Tall irreprovable
Confecció esmerada

Unió, 14, entresol - 2.ª - Tarragona

Per mobles i mobles

GELABERT

Visiteu els seus establi-
ments i veureu cosa
bona, construïda als seus
Obradors: Apodaca, 5

Exposició i venda: Unió, 23 - Tarragona

mentals que feien de pedestal a una enorme figura representant un guerrer romà en caricatura.

La de la plaça de la República, era una sàtira mordaç i un xic grollera del Museu Arqueològic i donava una idea del que hauria d'ésser el nou Museu que Tarragona fa temps reclama. Allò original d'aquesta pira, era la seva construcció imitant un circ i un Museu, ambdós practicables, i amb accés per al públic que pagava una mòdica quantitat.

La pira de la plaça del Forum, era una sàtira contra la Canadenca i contra la lentitut desesperant de la Cooperativa elèctrica.

La de la plaça de Corsini, representava una gàvia colossal, on apareixien reclosos els membres de la Comissió de Festes. Quasi bé que s'ho mereixien alguns d'ells, pel desastre econòmic que aquell any van ocasionar, provocant un corrent de descrèdit popular de les festes, que es traduí en una patent desanimació per a les de l'any següent. L'èxit assolit l'any anterior feu volar la fantasia tan propensa a les exaltacions dels homes de Llevant i, com diem a la nostra terra, es va fer anar el braç més enllà de la màniga.

L'any 1935, les coses, dirigides ja per elements locals, es va organitzar en un pla més prudent i assenyat.

Actuaren tres úniques comissions i es feren tres soles pires romanes.

A la Rambla del 14 d'abril construí Ariño una obra tan agosarada en plasmar la llegenda del Pont del Diable i de tan arriscades proporcions, que l'erecció costà grans treballs i estigué a punt d'acabar en un accident greu.

Monumentalment considerada, aquella pira no tenia l'harmonia de masses ni la bellesa de línies de les dels anys anteriors. Les superava, però, en originalitat i en efecte emotiu. I el conjunt resultava bellament fantàstic.

Mobles LLIMÓS

Suc. de M. BABOT

Gran assortiment de totes classes
de mobles moderns i d'estil.

Fabricació pròpia

Preus econòmics

Comte de Rius, 7 - Tarragona

PERRUQUERIA
per a senyores

de

Salvador Avià

PERMANENT des de 8 ptes.

Especialitat en tin-
tures per al cabell

Rambla 14 d'abril, 38, entresol - TARRAGONA

Cupons

“La Acción”

Portella, 19 - Telef. 1536
T a r r a g o n a

M. J. PONS

Acadèmia de Tall
SISTEMA MARTÍ

Es tallen patrons a mida

Rambla 14 d'abril, 70, 2.º - 2.ª - Tarragona

La falla de l'any 1935 a
la plaça de Prim. Autor:
Adolf Ariño.

Reparacions mecàniques i
elèctriques de l'Automòbil

Motors marins
Maquinària general
Bateries Prest-o-lile

ALFONS SASTRE

Pèrit mecànic electricista

Fermí Galan, 30. bis - Telèfon 1674

TARRAGONA

PERFUMERIA
i GUANTERIA

CASA OLLÉ

Angel Guimerà, 15

TARRAGONA

FONDA ROSELLÓ

Elegants habitacions per a família i matrimoni

Cuina de primer ordre

Casa recomanable Tracte acurat

Abonaments setmanals i mensuals

Preus econòmics

Plaça de la República, 43 - TARRAGONA

Centre de comissions
i representacions

Josep Sumoy i Miret

(Casa fundada l'any 1910)

DESPATX: Apodaca, 6 PARTICULAR: Unió, 56

Telèfons números 1500 i 1451

TARRAGONA

CORREDOR DE FINQUES

COMPRA, VENDA I ADMINISTRACIÓ

Consulti aquesta casa per a tota mena d'operacions en finques

BANC HISPANO COLONIAL

FUNDAT L'ANY 1876

Capital 40.000.000 de pessetes

Fons de reserva . 11.493.529'25 > >

Domicili social:

Rambla dels Estudis, 1 - Barcelona

12 Agències Urbanes a Barcelona

95 Sucursals i Delegacions

SUCURSAL A TARRAGONA: Unió, 6
(Proxim trasllat al número 29 del mateix carrer)

TOTES LES OPERACIONS BANCARIES

Autoritzats per el Reichsbank per a vendre
REGISTERMARK, els quals per al viatge i estada a
Alemanya resulten molt econòmics.

Crédits per a la importació i exportació

CAMBRA CUIRAÇADA
amb compartiments de lloguer

Caixa d' Estalvi amb llibretes

GUARDIOLES PER L'ESTALVI A DOMICILI

Una pira com aquesta presentada a València, hagués causat sensació per la seva especial i colpidora novetat i gosadia.

A la plaça de Macià, els artistes Canet i Raga havien concebut una pira romana, que era una veritable meravella. Un autèntic i formosíssim monument d'armonioses línies i de grans i belles proporcions, en el que a una admirable concepció arquitectònica, calia afegir una part escultòrica de formidable mèrit artístic.

Dissortadament les mateixes grans proporcions de l'obra originaren un accident tan greu en el muntatge, que gran part de la pira restà destruïda i en quedà tan sols en peu una altra part. Amb tot, però, resultà força interessant i d'un efecte esplèndid.

A la plaça de Prim fou construïda per l'artista Ariño una petita però ben xamosa pira, estil valencià, en la qual es caricaturitzava mestriolament l'edifici construït a la Rambla per la Companyia Telefònica. Malgrat ésser una obra senzilla i sense pretensions, fou molt merescudament celebrada per la seva artística execució.

Les fotografies que acompanyen aquestes ratlles, ajudaran a recordar als lectors, allò que foren aquelles pires ràpidament descrites.

Allò que seran les d'aquest any i el valor que tindran comparades amb les precedents, ho veurà el lector en un altre lloc d'aquest fascicle.

XOCOLATES

TORRAS

DEMANEU-LOS ARREU

ALSINA, camiser

presenta sempre les
darreres novetats

Màxim de qualitat
Mínim de preu

Unió. 27

Tarragona

Tallers Fotogràfics

CHINCHILLA

Es retrata de dia i nit

Treballs per aficionats

Julia Nougués, 17

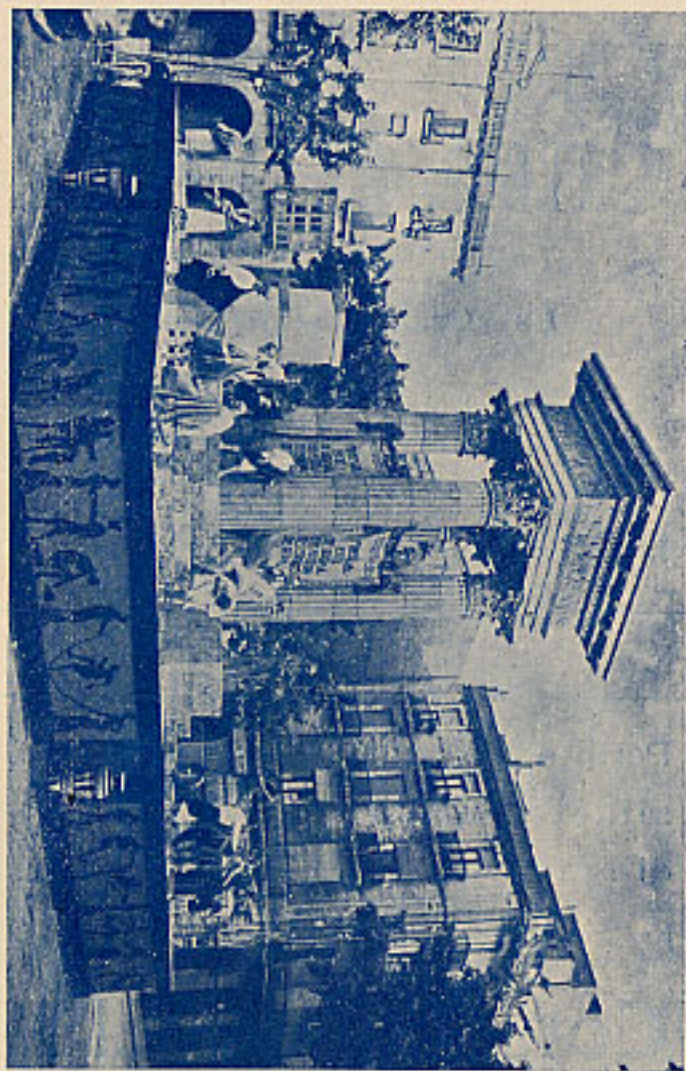
Tarragona

Per a obtindre una
silueta bonica i
elegant visiti la

Corseteria ABELLÀ

Angel Guimerà, 6

TARRAGONA

La «pina fontana»
de l'any 1835 a la
plça de F. March.
Autors: Cabret i Raga

Manuel Ribes

PINTOR - DECORADOR

Treballs al plàstic

Especialitat en Cartells
i Mobles Esmaltats

Mèndez Núñez, 9

TARRAGONA

MOSAICS i
pedra artificial

Salvador Anguera

Carretera de Valls
(final Rambla 14 d'abril)

TARRAGONA

Taller de reparació de
màquines d'escriure
===== i calcular

J. MARCA RIBAS

Unió, 22, entresol
Telèfon núm. 1882
TARRAGONA

Gran Cafè de Tarragona de J. CARDONA

SALÓ DE BILLARS
CAFÉ ÉXPRES
APERITIVUS
GELATS GARANTITS DE GRAN PURESA

Rambla 14 d'abril, 51-53
Telèfon 1730 - Tarragona

La «pira romana» de Tany
1935 a la Rambla 14 d'abril
Autor: Adolf Ariño.

SASTRE - CAMISER

Sempre hi trobareu les darreres

NOVETATS

Rambla 14 d'abril, 62 - Telèfon 1249

TARRAGONA

Tots els sistemes
de permanents per
a tots els gustos
i tots els preus

PERRUQUERIA AMERICANA

Institut de bellesa

Unió, 3 - Telèfon 1029

TARRAGONA

FESTES DE JUNY DEL 1936

PROGRAMA

— DIA 20 —

Rambla del 14 d'abril,

Plaça de Prim

i Plaça del President Macià

NIT, a les 12: Típica plantada de les monumentals falles.

— DIA 21 —

Rambla del 14 d'abril

MATÍ, a les 8: Arribada de la notable Banda «Unión Musical» d'Albaida, la qual fent cercavila pels carrers més cèntrics de la ciutat, es traslladarà a la Plaça de la República.

A les 10: Rebuda oficial de la Banda per les autoritats; acte que tindrà lloc al Saló de Sessions de l'Ajuntament.

Durant l'acte, la «Unión Musical» donarà un concert a la Plaça de la República.

A la mateixa hora: Sessió inaugural de la V Assemblea Nacional de Sindicats d'Iniciativa.

MIGDIA, a les 12: Inauguració oficial de la
I EXPOSICIÓ DE TURISME

A la mateixa hora: Solemnia entrega de la falla pels artistes constructors senyors Llorca i Archelós a la

BANC MERCANTIL DE TARRAGONA

TARRAGONA

Capital escripturat: 3.000.000 de pessetes

Oficines: Carrer Apodaca, 30

Telèfons: 1310 i 1311

Realitzem tota mena d'operacions
de Banca i Borsa, tals com:

Comptes corrents amb interès

Caixa d'Estalvis

Descompte d'efectes comercials

Xecs i transferències sobre les
principals poblacions d'Espanya

Ordres telegràfiques

Compra i venda de monedes
estrangeres

Custòdia de valors

Ordres de Borsa

Subscripcions a Emprèstits

Descompte de cupons

Préstecs amb garantia, etc., etc.

Tenim establert el servei de

GUARDIOLES

que son lliurades gratuïtament als
imponents de la Caixa d'Estalvis que
ho demanin.

Comissió i veïns de la demarcació de la Rambla,
amenitzant l'acte la Banda «Unión Musical»
d'Albaida.

Finalitzat l'esmentat acte, s'organitzarà un lluït
cercavila.

TARDA, a les 13:30: Banquet oficial a honor dels
assembleistes dels Sindicats d'Iniciativa.

Acabat aquest acte, visita als monuments de la
ciutat.

A les 16: A la Plaça de Braus, **Gran Xarlotada**
a càrrec de *Joselita Gómez (Dorita)*, *José Charlots*
Chispitas y sus botones. — Desencaixonament
dels braus del dia 24.

A les 16:30: **Gran partit de Futbol**, a l'estadi de
l'Avinguda de Catalunya, entre el GIMNÀSTIC
F. C. i un altre potent equip, corresponent al
Torneig de Lliga Catalana.

De 19 a 20:30: Concert per la Banda «Unión Musi-
cal», a la Rambla del 14 d'abril.

NIT, a les 22: Extraordinària representació clàssica,
al Passeig Arqueològic.

A la mateixa hora: Concert per la Banda «Unión
Musical», a la Rambla del 14 d'abril.

A les 24: **GRANDIOSA TRACA** a la mateixa
Rambla.

Plaça de Prim

MATÍ, a les 8: Dispar de morters i trons que anun-
ciaràn el començament de les festes del dia.

A les 10: Repartiment de les banderes de la Comissió
als senyors socis i protectors de la Falla.

A les 12: Inauguració del monumental aparell de
ràdio instal·lat al cim de la falla, el qual donarà
un concert al veïnat.

NIT, a les 20: Gran concert vermut, a la Plaça Prim.

A les 22: **Gran Traca** pels carrers del barri, finalitzada la qual tindrà lloc un extraordinari concert.

Plaça del President Macià

MATÍ, a les 10: Repartiment de les banderetes i bescuits amb què la Comissió obsequia als socis i protectors de la Falla.

TARDA, a les 14: Restarà oberta la falla per a poder ésser visitada pel seu interior.

A les 18: Grandiosa festa infantil, a la Plaça del President Macià, a honor de la quitxalla del barri, amb el·levació de globus, cucanyes i traca final.

— DIA 22 —

Rambla del 14 d'abril

MATÍ, a les 8: Diances i cercavila per la Banda «Unión Musical».

A les 9'30: L'anterior Banda assistirà a l'Estació a rebre les demés Bandes de les altres Comissions, juntament amb les quals, després de recórrer totes les falles, es dirigiran a l'Ajuntament, on seran rebudes oficialment per les autoritats.

A les 10: Primera sessió de treball de la V Assemblea Nacional de Sindicats d'Iniciativa.

MIGDIA, a les 12: Concert per la Banda «Unión Musical», a la Rambla de Pau Iglesias.

TARDA, a les 15'30: Visita dels assembleistes dels Sindicats d'Iniciativa, a la Catedral, Coves del Circ Romà i Patis.

MUTUA GENERAL DE SEGUROS

Accidents del treball
en la Indústria, de Mar i en l'Agricultura

Enfermetat, Materninat i Mort

Incidis

Vida

FUDADA L'ANY 1907

Domicili Social: BARCELONA - Balmes, 17 i 19

Telèfon 20755

EDIFICIS DE LA SEVA PROPIETAT:

Barcelona, Badalona, Bilbao,
La Corunya, Madrid i Sevilla.

SUCURSALS I DISPENSARIS:

Girona, Lleida, Tarragona,
Palma de Mallorca, València,
Alacant, Madrid, Sevilla, Mà-
laga, Bilbao i La Corunya.

Sucursal a TARRAGONA:

Rambla 14 d'abril, 77-1.er
Telèfon número 1987

A les 19: Segona sessió de treball de la V Assemblea Nacional de Sindicats d'Iniciativa.

De 19 a 21: **AUDICIÓ DE SARDANES** a la Plaça de la República, per la Cobla Barcelona.

A la mateixa hora: Concert per la Banda, «Unión Musical», al Passeig de Pi i Margall.

NIT, a les 22: Concert per la Banda, a la Rambla del 14 d'abril, al final de la qual serà disparada una gran traca de luxe.

Plaça de Prim

MATÍ, a 9:30: Arribada de la florejada banda «La Lira», encarregada d'amenitzar les festes del barri, a la rebuda de la qual assistiran les de les altres Comissions, dirigint-se a l'Ajuntament per a ésser rebuda oficialment per les autoritats.

A les 11: Entrega oficial de la falla pels artistes senyors Folch, Ribes i Cortés, a la Comissió i veïns, amb assistència de les falleres del barri, amenant l'acte la Banda.

MIGDIA, a les 12: **Grandiosa Traca** per tot el barri.

NIT, a les 20: Vermut d'Honor a les Falleres, amenitzat per la Banda.

De 22 a 24: **Audició de Sardanes** a la Plaça de Prim, per la Cobla Barcelona.

A la mateixa hora: Gran concert per la Banda a la mateixa plaça, que acabarà amb ball d'escollit repertori.

Plaça del President Macià

MATÍ, a les 9:30: Arribada de la «Banda Musical d'Oropesa», encarregada d'amenitzar les festes del barri, el qual recorrerà amb alegre cercavila.

CAFÉ METROPOL

Gelats de totes menes

SERVEI A DOMICILI

Rambla 14 d'abril, 46 - Telèfon núm. 1994

Tarragona

MAGATZEMS RUIZ

Pisa - Cristall - Terrissa

Objectes per a regals

Les millors qualitats a preus reduïts

Unió, 52 - TARRAGONA - Telèfon 1534

A les 10: Juntament amb les demès bandes de les altres Comissions, serà rebuda la «Banda Musical d'Oropesa», a l'Ajuntament, per les autoritats.

A les 11: Donació oficial de la falla a l'Excm. Ajuntament, acte que estarà amenitzat per la Banda d'Oropesa.

TARDA, a les 18: Concert i ballables per la Banda, a la Plaça de la Duana.

NIT, a les 22:30: **Grandiosa Traca**, finalitzada la qual se celebrarà una esplèndida **REVETLLA** al Port, davant el Quiosc Marítim.

== DIA 23 ==

Rambla del 14 d'abril

MATÍ, a les 8: Cercavila per totes les Bandes de les Comissions, les quals recorreran els tres barris.

A les 10. Tercera sessió de treball de la V Assemblea Nacional de Sindicats d'Iniciativa.

D'11 a 1: **Audició de Sardanes** per la Cobla Barcelona, al tram central de la Rambla del 14 d'abril.

A la mateixa hora: Concert per la «Unión Musical», a la Plaça de Corsini.

TARDA, a les 16: Visita del Passeig Arqueològic i Necròpolis romana pels assembleistes dels Sindicats d'Iniciativa.

A les 19: Sessió de clausura de la V Assemblea Nacional de Sindicats d'Iniciativa.

De les 19 a les 20:30: Concert per la Banda, a la Plaça de la República.

A la mateixa hora: **Audició de Sardanes**, per la Cobla Barcelona, a la Rambla del 14 d'abril.

Banco Español de Crédito

Capital: 100 milions de pessetes

Reserves: Pessetes 70.592.954'34

Casa central: MADRID - Alcalà, 14

Més de 400 sucursals a Espanya i Marroc

SUCURSALS A CATALUNYA: Barcelona, Lleida, Tarragona, Tortosa, Valls, Montblanch, Balaguer, Borges Blanques, Esplugu de Francolí, Santa Coloma de Queralt, Tàrrrega, Cervera, Manresa i Mataró.

ILLES BALEARS: Palma de Mallorca.

Sucursal a TARRAGONA: Apodaca, 7

CAIXA D'ESTALVIS

Tipus d'interès DOS I MIG % anual
màxim autoritzat oficialment

Aquest Banc executa tota classe de
Operacions de Banca i Borsa
aplicant les condicions MÍNIMES apro-
vades pel Consell Superior Bancari.

CAIXES DE LLOGUER

NIT, a les 22: Desfilada de la Banda «Unión Musi-
cal», des de la Rambla del 14 d'abril fins a
l'avinguda de Catalunya, on tindrà lloc la

TÍPICA REVETLLA.

Al mateix estadi, audicions de Sardanes per la
Cobla Barcelona.

Plaça de Prim

MATÍ, a les 8: Cercavila, per totes les Bandes de les
Comissions, el qual recorrerà tots els barris de
les mateixes.

MIGDIA, a les 13: Esplèndida traca per tot el barri.

TARDA, a les 19: Concert per la Banda a la Plaça
de Prim.

NIT, a les 22: **EXTRAORDINÀRIA REVETLLA**
a la Plaça de Prim, prenent-hi part la Cobla
«Tarragona», els Ballets de l'Esbart Dansaire
«L'Harmonia» i la Banda.

A les 24: Gran Traca.

Plaça del President Macià

MATÍ, a les 8: Cercavila per les Bandes de totes les
Comissions, les quals recorreran tots els barris
de les mateixes.

TARDA, a les 16: Concert per la Banda al carrer de
Fermi Galan, enfront al Bar Coc d'Or.

NIT, a les 22: Concert i ballables al carrer de Blasco
Ibàñez, enfront al Cafè Colón, amb sorteig de
valuosos regals per a les senyoretes que hi
assisteixin.

Ortopèdia - Cirurgia - Òptica

A. BUDESCA

Especialitat en braguers i faixes

Articles de goma

Apòsits antisèptics

Cristalls Punktal-Zeiss

Ulleres - Gafes

Despatx: Unió, 2 Telèfon 1647
T a r r a g o n a

DOLÇOS GELATS

Rambla 14 d'abril, 6, baixos - Tarragona

— DIA 24 —

Rambla del 14 d'abril

MATÍ, a les 9: Sortida dels assembleistes dels Sindicats d'Iniciativa cap a Prades i Poblet, per a retornar a les 17.

A les 10: Cercavila per la «Unión Musical» d'Albaida.

A la mateixa hora: Gran sessió de cinema dedicada als nens assilats i a la mainada del barri, al Saló Modern, galantment cedit per l'Empresa Gurgul.

D'11 a 13: **Audició de Sardanes** per la Cobla Barcelona, a la Rambla del 14 d'abril.

De 12 a 13:30: Gran concert per la Banda d'Albaida, a la mateixa Rambla.

TARDA, a les 15:30: Desfilada de les Bandes des de la Rambla a la Plaça de Braus, on amenitzaran la

GRANDIOSA CURSA DE BRAUS

en la que els alamsats «toreros» *Chiquito de la Audiencia*, *Lagarrito* i *Pedrucho* lidiaran 6 braus de Galache (abans Urcola).

A les 18:30: **Gran cabalgata**, acompanyada per totes les Bandes, que sortint de l'ex-fàbrica de Ribas, recorrerà el següent itinerari: Fermí Galan, Plaça de Macià, Apodaca, Plaça de Prim, Unió i Rambla, entrant al passeig central de la mateixa, on donarà volta d'honor iniciant el **GRAN COS BLANC**, que serà amenitzat per les tres Bandes.

NIT, a les 22: **Audició de Sardanes**, al Passeig de Pi i Margall, per la Cobla Barcelona.

A la mateixa hora: Concert per la «Unión Musical» d'Albaida, a la Rambla del 14 d'abril.

Instruments - Música - Pianos - Accessoris

R I C O M Á

Rambla 14 d'abril, 48 - Telèfon núm. 1868

TARRAGONA

Representant oficial de

PHILIPS - RADIO

PIANOS "Chassaigne Frères"

URALITA, S. A.

Sucursal de
TARRAGONA

Apodaca, 3

Telèfon 1431

A les 22:30: **GRANDIÓS CASTELL DE FOCS ARTIFICIALS MARÍTIM**, davant el Balcó del Mediterrà.

A les 23:30: **Emocionant encesa de la Falla**, amb apoteòsic final de festa, pluja de foc i fantàstica il·luminació.

A les 24: Com a fi de festa, grandiosa **TRACA DE LUXE**, a la Rambla del 14 d'abril.

Plaça de Prim

MATÍ, a les 8: Cercavila pels carrers del barri, amb dispar de morters, trons i masclets.

A les 10: Festa infantil, amb cucanyes i altres divertiments pels menuts, amb premis als guanyadors.

MIGDIA, a les 12: Gran cursa pedestre **Trofeig Plaça de Prim**, homenatge al Campió d'Espanya Teodor Pons, prenent-hi part equips dels millors Clubs comarcals i regionals, amb valuosos premis, la qual cursa recorre tot el barri.

A les 13: Cercavila, amb dispar de morters, trons i masclets.

TARDA, a les 19: Assistència al Cos Blanc de la Carrossa del barri, ocupada per les formoses falleres.

NIT, a les 22: Gran concert per la llorjada Banda «La Lira», a la Plaça de Prim.

A les 24: **Gran Traca de luxe**, finalitzant amb un formós ramellet de focs d'artifici i crema de la Falla.

Plaça del President Macià

MATÍ, a les 8: Cercavila per la Banda, amb acompanyament de pirotècnica.

MIGDIA, a les 12: **Gran Traca** pels carrers del barri i Concert per la Banda.

TARDA, a les 17: **Audició de Sardanes** a la Plaça de Macià, per la Cobla Barcelona.

A les 18:30: Darrera cercavila, anunciant la celebració del Gran Cos que tindrà lloc a la Rambla i al qual assistirà la Carrossa del barri, ocupada per la Fallera i la seva Cort d'honor.

NIT, a les 22: Concert i ballables a la Plaça del President Macià, enfront a la Falla.

A les 24: Fantàstic final de festa, en el qual es cremarà la falla, amb acompanyament de traques, coets i música.

SASTRERIA

V I Ñ A S

Unió, 40, entol. - 2.ª

Telèfon nùm. 1997

TARRAGONA

Mobles CORTÉS

Taller de construcció
i reparació de mobles

Especialitat en mobles d'estil

S O L I D E S A

E C O N O M I A

E L E G À N C I A

Martí Julià, 6 - TARRAGONA

Sastreria Moderna

de

OPAU

ESCOLOI

Plaça República, 55 - pral.

T a r r a g o n a

Les pires d'enguany

En aquest any del 1936, les tres Comissions de Barri existents, presenten altres tantes pires, d'acord amb la norma seguida l'any anterior, o sigui emplaçant-les a la Plaça de Macià, la Comissió de baix al port; a la plaça de Prim, la Comissió d'aquell barri; a la Rambla 14 d'abril, la Comissió del propi passeig i carrers adjacents.

Pira del Port

Ha estat projectada i construïda pels artistes valencians Lorca i Archelós. Es tracta d'una obra en la qual els principals elements ornamentals són tractats d'acord amb les normes clàssiques, sense perdre, però, el caràcter típic de les falles valencianes.

El tema central, el que determina les línies arquitectòniques de la pira, presenta una encertada al·legoria de la feminitat. Una poma colossal, a l'entorn de la qual s'hi enrotlla la serp bíblica, sosté la figura també gegantina d'una Eva.

L'interior de la poma es visitable pel públic. Hom hi pot admirar una interessant exposició artística, de la qual formen part nombroses figures de tamany natural.

L'alçada total de l'obra, és d'uns quinze metres. L'efecte de conjunt és realment magnífic.

Pira de la Plaça de Prim

Aquesta obra és projectada i realitzada pels artistes

tarragonins Folch i Ribas, que amb ella fan les primeres armes en el gènere.

La composició es feta a base d'un tema de pura fantasia i de fort sentit satíric. Formen part de l'al·le-

A N D R E U

S A S T R E

Mèndez Núñez, 4, entsol. - Tarragona

P E R R U Q U E R I A

P E R A S E N Y O R E S

" J U A N "

P e r f u m e r i a - T o i l e t s

Rambla 14 d' abril, 43 - Telèfon 1585

Foto SCHMID

Retrats moderns
i de bon gust

Especialitat: Retrats de nens

CASA DE CONFIANÇA

Rambla 14 d'abril, 36 - Tarragona

Josep Rodríguez

Taller de Sabateria

August, 21 - Tarragona

Per mitges soles d'home	Ptes. 5'
» » de dona	» 3'
Per talons d'home.	» 1'50
» » de dona.	» 0'75

MÀQUINA MODERNA

especial per aixamplar i allargar tota
mena de calçat.

goria un drac de grans dimensions, i pel damunt de tot, una lluna creixent.

El tema satíric és completat amb un grandios aparat de ràdio, que fa al·lusió a determinat incident del qual fou víctima l'any anterior la Comissió de la pira, per culpa de la intransigència i pot ser de la famolenqueria del drac. No ens atrevim a detallar més.

Pira de la Rambla

Projectada i construïda també pels artistes Llorea i

Archelós, conserva aquesta pira aquell caire propi de les «pires romanes» creat per l' eminent artista faller Adolf Ariño, i que culmina en la construïda l' any darrer per Canet i Raga per a la plaça de Macià.

La que descrivim, corresponent a la Rambla, consisteix en una gegantina ànfora romana de línies armonioses i belles, dreta sobre un basament també de traça clàssica, voltat per artístics baixos relleus.

Al voltant de l' ànfora, sobre la plataforma del basament, diverses figures molt ben executades, tenen a càrrec seu la part satírico-humorística de la pira, que en total assoleix una alçada superior als 15 metres.

L'efecte que produeix aquesta encertadíssima obra de Llorca i Archelós, és realment magnífic.

MOBLES

TAPISSERIA - DECORACIÓ

Gran assortit en mobles de totes classes i estils

MÀQUINES DE COSIR I BRODAR

“HISPANIA”

VENDES AL COMPTAT I A TERMINIS

RICOMÀ

Rambla 14 d' abril, 48 - Telèfon núm. 1868

TARRAGONA

Bar “LA PANSA”

Especialitat en berenars i ressopons econòmics per a la revetlla de St. Joan i les altres festes falleres.

Caragols a la flamenca

Coques amb llonganissa

«Callos» a la madrilenya

Conill en romesco i caragols

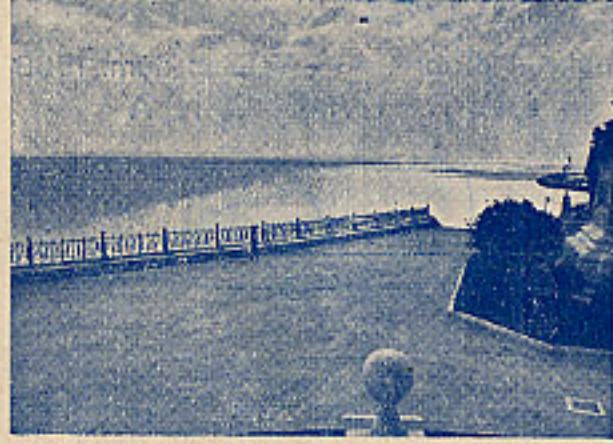
Xampanys i licors de marca

Visiteu “LA PANSA”

Tarragona moderna

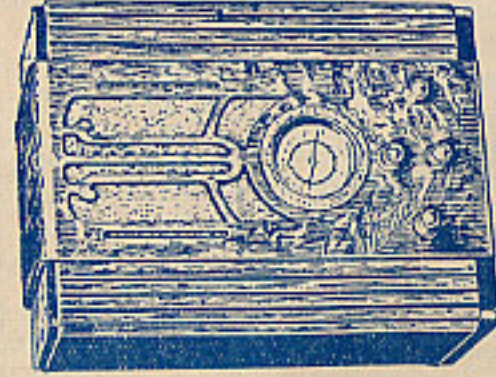
Aquests darrers anys, nosaltres, que tenim el deure de seguir pas a pas les diverses activitats ciutadanes, hem pogut observar amb satisfacció, la complexitat i la quantitat de les desenvolupades en el terreny cultural, en el polític, en l'artístic i fins en el de l'excursionisme.

Els qui recordem allò que era la vida local fa uns quants anys, i el nombre, el to i la qualitat dels actes

Balcó del Mediterrani

que celebràvem en el sentit esmentat, hem de sentir la satisfacció vivíssima de veure que si allò fet anys entera fou com una llavor sembrada, la llavor no s'ha perdut. Ben al contrari, ha germinat, ha florit i ha granat esplèndidament. I, allò que és més admirable i encoratjador encara: ha donat uns miraculosos fruits de progrés i avenç cultural, dels quals podrà ésser extreta una llavor nova molt superior encara a la que fa anys sembraren els nostres avis i els nostres pares.

LABORATORI
RADIO - ELÈCTRIC

BOUÉ

Vàlvules - Accessoris - Reparacions

WESTINGHOUSE

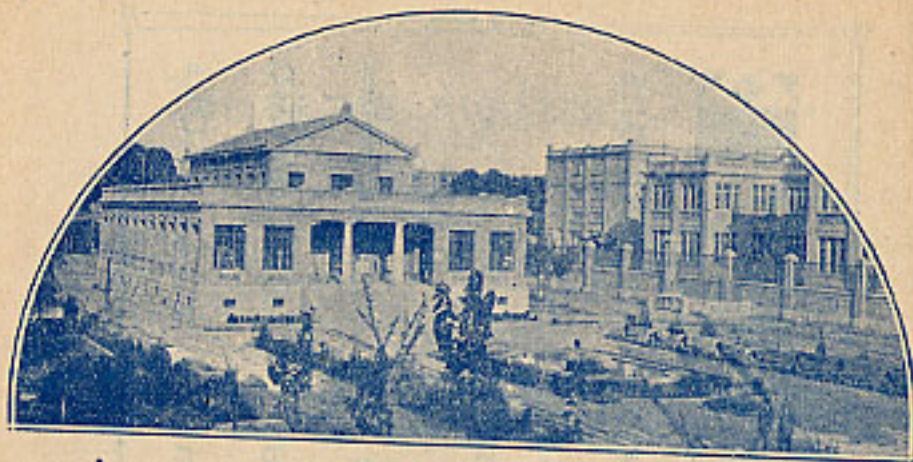
receptors americans d'alta qualitat

Els Radios que donen l'ànima de la música

— LLOGUER D'AMPLIFICADORS —

Reparació tècnica de tota classe d'aparells de Ràdio

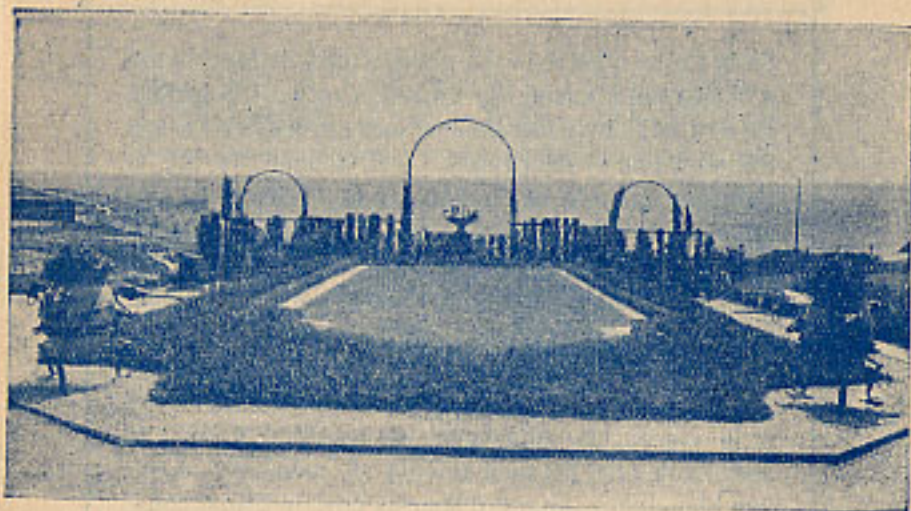
Baixada Misericòrdia, 1 - Cos del Bou, 2 : Telèfon 1668 : TARRAGONA

Museu de la Necròpolis romana i part de la Fàbrica de Tabacs

Es per això que hem dit repetidament, i els fets ho confirmen de dia en dia, que l'actual vitalitat de Tarragona; la vibració juvenívola que s'hi sent avui; el seu ambient francament orientat envers els afanys col·lectius de llure avenç; les activitats col·lectives que reflexen un instintiu afany de difusió cultural; l'aparició de nombrosos nuclis de jovent lliurats amb delit al conreu de les Arts; tot això és fruit de la transformació operada en la psicologia del poble tarragoní des que va saber trencar els lligams d'un excessiu estatisme, d'un aferrament anacrònic als atavismes medievals, i aixecà el vol a la recerca dels clars i prometedors horitzons, oberts a la ciutadania pels ideals progressistes i dinàmics que lluiten per l'assoliment d'una Humanitat millor. D'una Humanitat auto-redimida.

Si diguéssim que amb l'actual estat de coses tots hem de donar-nos per satisfets, mentiríem. I fariem un mal servei a la causa del progrés que defensem. És satisfactori, això sí, com diem de bon principi, observar les activitats múltiples i ben orientades dels nostres estaments. Cal, però, ni donar-nos per plenament satisfets ni conformar-nos a mantenir com a definitiu,

«Mare Internum»

l'actual estat de coses. Fóra caure en un nou estancament. Fóra tornar a quedar enrera, en la cursa ideal que les ciutats cultes tenen iniciada, de cara al progrés.

* * *

Aquesta nova embranzida vital de Tarragona, es fa patent sense altra cosa que observar la seva evolució urbanística, que sembla voler fugir dels límits naturals d'una modesta població de 30 mil ànimes i pendre caire de gran capital.

La Tarragona moderna ens ofrena, efectivament, a la seva gran Rambla, arteria magnífica comparable, no més, a les de les grans urbs europees, i d'altres vies urbanes, magnífiques edificacions particulars que honoren la ciutat i contribueixen al seu major embelliment.

Això a banda, en els darrers anys han estat bastits a Tarragona grandiosos edificis oficials i privats, com els dos col·legis religiosos del carrer d'Estanislau Figueres i el de la Rambla 14 d'abril. L'edifici esplèndid i de caire monumental del Banc d'Espanya. El palau

de la Caixa d'Estalvis. La gran factoria de la Campsa a la riba del Francolí. La Casa de Correus i Telègrafs. El nou edifici de les Escoles Normals, un dels millors d'Espanya en el seu gènere. I per damunt de tot, la grandiosa factoria de la Fàbrica de Tabacs, la més gran i bella del món, amb el seu complement magnífic i únic del Museu de la Necròpolis romana; i l'Escola-Taller de Pintura i Escultura, centre d'ensenyament artístic assenyalat com a model·lic i únic, no pel seu edifici sinó pel seu «esperit».

Això sol, a banda altres grans edificis en projecte o ja començats, fóra prou, si considerem l'actual període de crisi pel qual travesa el món, per donar una idea que, a desgrat d'aquesta crisi, la Ciutat creix, prospera i es va fent cada dia més digna de la seva passada esplendorositat, que la feu famosa entre les més famoses de l'imperi romà, fins al punt d' ésser allavors qualificada de segona Roma.

I és gràt poder afirmar que no s'arriba a semblant conclusió endut el judici per hiperbòlics entusiasmes localistes de caire purament retòric, ans per l'eloqüència viva dels fets que parlen amb llenguatge de pedra.

Monument als màrtirs de 1811 a la Rambla 14 d'abril

Palau de la Moda

ANTONI MIQUEL

Única casa en
Merceria i Novetats

Canyelles, 3

Tarragona

QUEVIURES

Daniel Fàbregas

Unió, 9 - Tarragona - Telèfon 1886

Entresols Valencia

SALDOS i
NOVETATS

Ocasions permanents en saldos,
llanes, cotons i gèneres de punt

Apodaca, 11, entsol.
TARRAGONA

Pau Olivé i Sanromà

Casa Blandinieres

Avinguda Ramon i Cajal, 9 al 13
TARRAGONA

Fàbrica de begudes
carbòniques esterilitzades

Dipòsit de les cerveses

“DAMM” i “MORITZ”

Allò que el visitant deu conèixer de Tarragona

Anant principalment dedicat aquest fascicle als que visiten la població durant aquestes festes de juny, considerem que els pot ésser interessant i útil saber quins són els indrets, monuments, edificis, etc. mereixedors d'ésser visitats, per tal de poder-se endur, en retornar als punts d'origen, una visió el més completa possible, del que és aquest gran centre de turisme internacional que s'honora en donar-los estatge.

Amb aquesta finalitat, publiquem al cap d'avall d'aquestes ratlles el quadre de visites a fer, amb totes les dades complementàries que els poden ésser útils.

Publiquem, així mateix, una brevíssima explicació sobre els Monuments arqueològics més importants, que donin una idea, per bé que concisa, de la seva especial vàlua.

Per ampliar dades, solventar dubtes o per obtenir qualsevol informació sobre algun assumpte d'interès per al visitant o per al turista, els lectors podran dirigir-se a les entitats següents, que els facilitaran aquelles informacions amb caràcter completament gratuït:

Oficina oficial de Turisme. — Palau de l'Ajuntament. — Plaça de la República.

Sindicat d'Iniciativa. — Rambla del 14 d'abril n.º 92, baixos.

Els visitants faran bé de posar a coneixement del primer dels dos organismes dalt esmentats, tota queixa que tinguin per abusos comesos pels prestadors de qualsevol servei públic, com taxis, hotels, guies, etc. Aquests mateixos elements són els primers interessats pel prestigi de la classe i en bé del turisme, que si algun intrús tracta d'abusar en el seu servei al públic, pugui ésser-li recordat que a Tarragona no és cosa permesa l'explotació abusiva dels que li fan un honor visitant-la.

Llocs visitables pel turista

MUSEUS: — «Arqueològic», als baixos del Palau Municipal. - Plaça de la República. (Entrada lliure).

— «Necròpolis Romano-Cristiana». - Fàbrica de Tabacs. (Entrada lliure).

— «Diocessà». - Claustre de la Catedral. (Entrada de pagament).

— «Arqueològic del Seminari». - Universitat Pontifícia. (Entrada lliure).

MONUMENTS: — Muralles ibero-romanes del Passeig Arqueològic, únic al món en el seu gènere. Camp de Mart.

— Palau del Pretori d'August. (Visitable, no més, exteriorment).

— Ruïnes del Fòrum. - Carrer de Cervantes.

— Basilica romana. - Plaça del Pallol.

— Ruïnes de l'amfiteatre. - Camí de la platja del Miracle.

— Voltes subterrànies del Circ. - Baixada de la Pescateria. (Cal avisar prèviament a l'Oficina Municipal de Turisme.

— Catedral de Tarragona. - La visita a les seves dependències més importants, és de pagament.

— Aqüeducte romà (Pont del diable). - Carretera de Valls, a tres quilòmetres de la població.

BELLS INDRETS: Vila costera «Mare Internum». Camí vell de la Rabassada. - Facilita permís gratuït l'Oficina Municipal de Turisme.

Hi ha encara molts altres llocs dignes d' ésser visitats, que farien massa extensa aquesta enumeració. Les oficines turístiques faciliten tots els detalls que hom desitgi.

LA INNOVACIÓ

MERCERIA

NOVETATS

Magí Tous Lladó

Unió, 46 - Tarragona

Decoracions Artístiques
en Pintura i estuc

Papers pintats del país i estranger

RESTAURACIÓ DE MOBLES

Joan Ramos i Rufà

Taller: Colom, 25

Despatx: Unió, 2

Tarragona

Joaquim Lluís

PERRUQUERIA
per a senyores

Especialitat en permanents,
tintures i pentinats moderns.

Unió, 37 - 1.er
TARRAGONA

SABATERIA "LA MARIPOSA"

de

Joan Domènech i Jardí

CENTRAL:

B. Misericòrdia, 10 i 12 - Tel. 1847

SUCURSAL:

Unió, 14 - Telèfon núm. 1842

TARRAGONA

DA.E HIJOS DE JOSÉ BONET.S.A.

CASA CENTRAL:

TARRAGONA

SUCURSALS:

Tort

Vinaro

València

Castelló de la Plana

CENTRE
MUNICIPAL
DE CULTURA

BIBLIOTECA

Sig.

3942 (16714)
1936 E.F.S.

Nº Reg.

4935

CASULLA

CASTRE

Rambla 14 d'Abril, 47, entresol - Telèfon 1439 - Tarragona